

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Kościelne prawo majątkowe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ecclesiastical patrimonial law
Kierunek studiów	prawo kanoniczne
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	prawo kanoniczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Paweł Kaleta
---	--------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	60	VII, VIII	14
konwersatorium			
ćwiczenia	30	VIII	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość podstaw prawa kanonicznego. Podstawowa znajomość języka łacińskiego.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z prawem majątkowym Kościoła Katolickiego w Polsce
Kształtowanie studentów umiejętności analitycznego myślenia i syntetycznej interpretacji przepisów prawnych w zakresie prawa majątkowego

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna przepisy prawne z zakresu kościelnego prawa majątkowego, poprawnie dokonuje ich analizy i interpretacji.	K2A_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada pogłębioną umiejętność interpretowania przepisów prawnych z kościelnego prawa majątkowego. Potrafi korzystać z przepisów prawnych nie tylko w teorii, lecz także w praktyce. Potrafi korzystać ze źródeł prawa, z literatury w rozwiązywaniu złożonych kazusów prawnych.	K2A_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student docenia znaczenie kościelnego prawa majątkowego w funkcjonowaniu społeczności Kościoła oraz jego rolę w zachowywaniu porządku tej społeczności. Dlatego widzi potrzebę dalszego rozwijania się i doskonalenia swoich umiejętności.	K2A_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie dóbr kościelnych oraz cele główne dóbr kościelnych.
2. Pomioty uprawnione do nabywania, posiadania, zarządzania i alienowania dóbr kościelnych.
3. Legalne sposoby nabywania dóbr doczesnych.
4. Akty zarządzania zwyczajnego i zarządzania nadzwyczajnego.
5. Instytucja przedawnienia w zakresie dóbr kościelnych.
5. Instytucja beneficjów.
6. Kompetencje nadzorcze ordynariusza w zakresie zarządzania dobrami kościelnymi.
7. Kolegialne organy doradcze w zarządzaniu dobrami kościelnymi.
8. Wynagrodzenie osób świeckich w kościelnych jednostkach administracyjnych.
9. Kanonizacja ustaw państwowych w zakresie umów i zobowiązań.
10. Alienacja majątku kościelnego.
11. Dzierżawa oraz najem dóbr kościelnych.
12. Pobożne rozporządzenia woli.
13. Instytucja powiernictwa.
14. Pobożne fundacje autonomiczne oraz nieautonomiczne.
15. Redukcja fundacyjnych zobowiązań mszalnych.
16. Zmiany rozporządzeń wiernych na cele pobożne.
17. Zagadnienie reprezentacji kościelnych osób prawnych w zawieraniu zobowiązań finansowych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca pod kierunkiem	Sprawdzenie treści poszczególnych norm	Praca pisemna w formie testu

		prawnych pod kierunkiem prowadzącego.	
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności przeprowadzenia analizy tekstów źródłowych prawa, z zastosowaniem krytyki języka oraz treści opracowywanych tekstów	Oceniony tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych w wymianie zdań, poglądów z innymi uczestnikami dyskusji pod kierunkiem prowadzącego	Praca pisemna w formie testu

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna podstawowych pojęć z zakresu kościelnego prawa majątkowego.

(U) - Student nie potrafi zastosować zasad egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student nie potrafi wskazać na źródła obowiązujących norm prawnych.

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane terminy z kościelnego prawa majątkowego.

(U) - Student potrafi zastosować niektóre zasady egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student potrafi wyszukać ustawy kościelne.

Ocena dobra

(W) - Student zna większość terminów z zakresu kościelnego prawa majątkowego.

(U) - Student potrafi zastosować większość zasad egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student potrafi zaaplikować przepisy prawa do prostych kazusów.

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna wszystkie wymagane terminy z zakresu kościelnego prawa majątkowego oraz zna ich odniesienie świeckiego porządku prawnego.

(U) - Student potrafi zastosować wszystkie zasady egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student potrafi zaaplikować przepisy prawa do złożonych kazusów prawnych.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Weryfikacja założonych efektów kształcenia odbywa się na podstawie przeprowadzonego egzaminu ustnego, który odbywa się w okresie letniej sesji egzaminacyjnej. Egzamin składa się z 3 pytań otwartych przygotowanych wcześniej przez pracownika naukowego. Student losuje trzy pytania, na które ma przewidziany czas na przygotowanie odpowiedzi. Odpowiedź na każde pytanie jest oceniana w skali 0-10 pkt. Ocena końcowa stanowi sumę punktów uzyskanych z odpowiedzi na każde pytanie według następującej skali punktów:

27-30 punktów ocena 5.0 (bdb)

24-26 punktów ocena 4,5 (db+)

21-23 punktów ocena 4.0 (db)

19-20 punktów ocena 3,5 (dst+)

15-18 punktów ocena 3.0 (dst)

0-14 punktów ocena 2.0 (ndst)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	90
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	275

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus, AAS 75 (1983), II, pp. 1–317; Kodeks Prawa Kanonicznego, przekład polski zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu, Poznań 1984. Konkordat między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318. Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski w sprawie zarządzania dobrami doczesnymi, w: http://episkopat.pl/dokumenty/6918.1,Instrukcja KEP_w_sprawie_zarzadzania_dobrami_doczesnymi_Kosciola.html Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej Dz.U. z 1989 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.
Literatura uzupełniająca
Aznar Gil F.R., <i>La administración de los bienes temporales de la Iglesia</i> , Salamanca 1993. Begos C., <i>Diritto patrimoniale canonico</i> , Città del Vaticano 2007. Chiappetta L., <i>Il codice di diritto canonico. Commento giuridico-pastorale</i> , t. II, Bologna 2011. De Paolis V., <i>I beni temporali della Chiesa</i> , Bologna 2011. De Paolis V., <i>Los bienes temporales de la Iglesia</i> , Madrid 2012. Dubiel S., <i>The Principal Criteria that Should Govern the Administration of Ecclesiastical Goods</i> , [w:] <i>The Temporal Goods of the Church. Selected Issues</i> , red. S. Dubiel, P. Kaleta, London 2016, s. 101-112. Domaszk A., <i>Dobra doczesne Kościoła</i> , Warszawa 2016. Dullak K., <i>Troska biskupa o dobra doczesne Kościoła w świetle norm wybranych diecezji polskich</i> , [w:] <i>Finis legis Christus. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Wojciechowi</i>

- Góralskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, red. J. Wroceński, J. Krajczyński, t. I, Warszawa 2009, s. 323-341.
- Kaleta P., *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego. Księga V. Dobra Doczesne Kościoła*, tom IV/1, red. J. Krukowski, Pallotinum, Poznań 2019.
- Kaleta P., *Ecclesiastical Patrimonial Law*, Manchester 2015.
- Kaleta P., *Prawne aspekty zarządzania dobrami kościelnymi*, Lublin 2017.
- Kaleta P., *Kanoniczne sankcje karne za przestępstwa majątkowe*, "Prawo Kanoniczne" 58 (2015) nr 3, s. 117-135.
- López Alarcón M., *Dobra doczesne Kościoła*, [w:] *Kodeks Prawa Kanonicznego. Komentarz*, red. P. Majer, Kraków 2011, s. 929-982.
- Maida A.J., Cafardi N.J., *Church Property. Church Finance and Church-Related Corporations. A Canon Law Handbook*, St. Louis 1984.
- Morrissey F.G., *De los bienes temporales y de su administración*, [w:] *Comentario exegético al Código de Derecho Canónico*, red. Á. Marzoa, J. Miras, R. Rodríguez-Ocaña, t. II/2, Pamplona 2002, s. 1595-1613.
- Morrissey F.G., *Temporal Goods and Their Administration*, [w:] *Exegetical Commentary on the Code of Canon Law*, red. Á. Marzoa, J. Miras, R. Rodríguez-Ocaña, t. II, Chicago 2004, s. 1662-1671.
- Renken J.A., *Church Property. A Commentary on Canon Law Governing Temporal Goods in the United States and Canada*, Ottawa 2009.
- Sitarz M., *Kompetencje organów kolegialnych w Kościele partykularnym w sprawowaniu władzy wykonawczej według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku*, Lublin 2008.
- Schoupe J.P., *Derecho patrimonial canonico*, Pamplona 2007.
- Świto L., *Alienacja majątku kościelnego w diecezjach rzymskokatolickich w Polsce*, Olsztyn 2010.
- Tomkiewicz M., *Obrót majątkiem Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce*, Olsztyn 2013.